UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Proximis sacroru[m] scrinioru[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

debent tamen releuari ab impenſa facta per officialem in itinere.
ar. l. ſi pecuniam. in prin. ff. de cond ob cauſ. Dicas quod ſi officia
lis fuiſſet ingreſſus ciuitatē, ⁊ antequam cepiſſet adminiſtrare of
ficium, deceſſiſſet, deberet habere ſalarium, ſecundum Bar. in d. l.
j. §. diuus. ¶ Item adde quod licet mulier exercuit officiū; quia
electio nulla, tamen debetur ei ſalarium, ſecundum Alber. in d. l.
diem functo. per l. ab adminiſtratione. §. de leg. Facit ad hoc in ſi-
mili de proc. in l. j. §. mand. ſecundum Bal. quod licet mandatum
procuratoris ſit nullum ⁊ inefficax quo ad agendum. l. j. de proc.
tamen ſi exercuit officium debet habere ſalarium. Et adde quod
ſi deceſſit officialis pendente officio, ſed receſſit, quia non poterat
iuſtitiam facere, debet habere ſalarium, ſecundum Bart. in d. §.
diuus. in ver. iuxta predicta quero, aliquis eſt electus. Et de ma-
teria vide in l. ſi vno. §. item cum quidam. ff. loca.

De præpoſitis laborum. Rub. XVIII.

LEX VNICA.

QVi prepoſiti. Prepoſiti, laborum duran-
te officio ſunt clariſſimi, eo fi
nito inter conſulares habentur. h. d.

De proximis ſacrorum ſcriniorum, ceteriſque &c. Rub. XIX.

LEX I.

PRoximos. Proximi ſacrorum ſcriniorum
ea dignitate funguntur, qua vi-
carij, Principis, ⁊ officio depoſito ſunt preponendi vi-
carijs Principis, qui primo officium vicariatus ſunt
adepti, ⁊ eorum officium eſt finitum. ¶ Item onus deſcriptionis
nullo modo ſubire coguntur. h. d.

LEX II.

IN ſacris. Militantes in ſacris ſcrinijs ordina
rios vel ſpectabiles iudices in prouin
cia exiſtentes ſalutare non compelluntur, nec etiam acce-
dere ad conſilium, ⁊ eis non debet in ſalutatione reuerentia adhi
beri, aut etiam dari poteſtas ſedendi cum iudice. primates ⁊ ap-
paritores ſi contra fecerint, trinas libras auri nomine pene ſol-
1 uant. h. d. ¶ † Nota quem cogi conſulere, ⁊ etiam iudicare, vt hic,
a ⁊ §. de aduoc. diuer. iudi. l. ſancimus. ſed compromiſſum recipere
b nemo cogitur,[a] vt l. iij. §. j. ff. de arbi. ⁊ hoc no. gl. hic.[b]

ADDITIONES.

a ¶ Cogitur. Adde Spe. in ti. de recuſa. §. effectus. ver. quid ſi arbi
ter, limita tamen niſi per ſtatutum diſponatur cogi poſſe, ſecun-
dum Bal. in l. non iuſtam. in fi. C. ad Treb.
b ALEX. ¶ Adde quod idem d. Ant. in c. ſi pro debilitate. de off.
deleg. vbi hanc gl. alle. idem Bal. Juſti. de emp. ⁊ ven. in fi. Sali. in
l. ſcimus. de aduo. diuer. iud. Sed quid in cauſa, in qua doctor eſt
aduocatus an cogatur conſulere? Bar. quod non, in l. proxi. de his
que in teſt. delen. ⁊ tex in l. Meuio. de aſſeſ. bene facit. l. quiſquis.
§. de poſtul. vide Roma. in litera c. no. xxiij.

LEX III.

IN ſcrinijs. Qui militauerunt in ſacris ſcri-
nijs per xx. annos, ſi quieti poſtea
fuerint per principem deſtinati, conſularem retinent ho-
norem, nec poſſunt quoquo modo ab impartito otio ſeparari.

LEX IIII.

HAbemus. Poſſeſſio militantis in ſacris ſcri-
nijs tributum ſolum canonice indi-
ctionis preſtat, a ceteris vero muneribus non vexatur, ⁊
ſi ad maiorem dignitatem aſcendunt, non perdunt ob hoc priui-
legium ſcriniorum.

LEX V.

PEculiari. Omnis militans in ſacris ſcrinijs, cu
iuſcunque ſit gradus, ad Principem
habet acceſſum, ſiue ſit inter clariſſimos ratione ſui gra-
dus ſiue inter ſpectabiles. h. d.

LEX VI.

PRobiennio. Officium militantis in ſacris
ſcrinijs, quod oli; durabat biē
nio, hodie ad vnum reducitur. h. d.

LEX VII.

VNicuique. Militantes in ſacris ſcrinijs vl
tra numerū loco deficientiū ſuc-
cedunt ſm ordinem gradus ſui, niſi qui poſterior eorū
opera ſuperat antiquiorem in ordine, qr tunc ſuccedunt in locū
defuncti excluſo priore, niſi defunctus teneatur illi, qui eſt in or-
dine prior, qr tunc poſterior, l; melior in locum defuncti non ſuc-
cedit. ſed qui prior eſt in ordine ⁊ ſubrogatus, illud ſalariū obti-
nebit, ꝙ in hac l. deſcribitur, ⁊ pro rogatione ſoluit quantitate;
hic deſcriptam. Et ſi primus in ordine pecuniā ſoluere recuſaue-
rit ſuccedere in locu; defuncti in gradu poſterior, admittet. Et ſi
aliquis alius de numero dictorū ſcriniorū deceſſerit, qui repudia
uit locū vnius defuncti, poterit locū iſtius defuncti de nouo acce
1 ptare offerendo pecuniam. h. d. † Et no. ex prin. huius legis qđ ſi
vltra numerum canonicorum ſunt aliqui canonici deputati, q in
locum decedentiū debeant ſubrogari, qđ ſm ordinem datū iſtis
canonicis vltra numerum, quilibet ipſorū ſubrogabit in locum
deficientis canonici, vnde ſi tenens primum locū de numero ca-
nonicorū deceſſerit, ille, qui primum locū obtinet de numero illo-
rum, qui ſunt extra canonicorū numerū, in eius locū ſuccedit, ⁊ ſic
de ſingulis, niſi ille. qui poſterior eſt in ordine, melior ſit priore,
qr tunc ipſe preponeretur, niſi qui deceſſerit, fuerit deterior iſto
2 q prius eſt in ordine, qui ſe in locum eius ſubrogari petit. ¶ † Se
cundo no. hic caſum ſpecialem, in quo ſunt xv. teſtes neceſſarij ad
probationem alicuius actus, ⁊ eſt ſpeciale. regulariter aūt duo
3 ſufficiunt, vt ff. de teſtib. l. vbi numerus. ¶ † Tertio nota ex fi. hu
ius legis optimum arg. ad queſtionem. Dicit ſtatutū ꝙ ſi aliquis
prior extractus fuerit de ſacculo, qui ſit mortuus, ꝙ in eius locū
debebeat ſubrogari qui prior reperitur deſcriptus in numero ſu
brogandorū in loco deficientiū. Contingit ꝙ vnus, qui mortuus
eſt, extrahitur primo de ſacculo, ⁊ ille qui primus reperitur deſcri
ptus de numero ſubrogandorum in locū deficientiū, nō vult ſu-
brogari in locum iſtius mortui tractu temporis, cum reuocatur
prioratus officium, extrahitur de ſacculo quidā alius prior mor
tuus, modo ille, qui erat primo deſcriptus in numero ſubrogan-
dorū in locum deficientiū, dicit ꝙ vult in locum iſtius ſecūdi mor
tui ſubrogari. opponitur ſibi qđ non poteſt, qr noluit in locū pri-
mi mortui extracti ſubrogari. Jſta lex determinat cōtrarium, qr
licet tenuerit tunc, tamen nunc poteſt acceptare, quod not.

LEX VIII.

PRoximos. Qui longo tempore probabiliter mi
litauerint in ſacris ſcrinijs, finito of-
ficio cingulo comitiue ſacri palatij dum viuunt vtuntur, ⁊ nihilo
minus omnia priuilegia data eis ſalua manent. h. d.

LEX IX.

IN ſacris. Militās in ſacris ſcrinijs, qui ante-
quam conueniretur in vltimo com
meatu accepto ſe abſentauit, durante tempore commea-
tus predicti conueniri non poteſt, ⁊ etiam ab indictionibus mu-
nerum publicoru; officio depoſito ſunt immunes, ⁊ domus, quas
in prouincia poſſident, ab onere metatoru; non vexantur. Quod
autem ſit onus metatorum, videbitur j. de metatis.

LEX X.

HAc parte. Militantes in ſacris ſcrinijs princi
pis, debent eſſe lxij. videlicet xxiiij. ſu
per epiſtolis. xxxiiij. ſuper libellis cōuentionalibus, ⁊ qua
tuor qui ſunt omnibus predictis ſeniores, nec duplici officio fun-
1 gi poſſunt h. d. † Et nota ex hac lege quod quis non poteſt fungi
duplici officio. Concordantie ſunt in glo.

LEX XI.

SI quis. Si militans in ſacris ſcrinijs deceſſit, ⁊ in
eius locum fuerit alius ſubrogatus ſala-
rium debitum ei inter creditores diuidetur hereditate nō
dum adita, ſalua tamen priuilegiorum prerogatiua, ea vero adi-
ta ſalarium heredibus debetur pro preterito tempore, ⁊ etiam re
1 ſidui temporis. h. d. † Et nota quod ſucceſſori debetur ſalariu; de
functi pro toto tempore. De quo vide vt dixi §. de domeſti. l. ſi.

LEX XII.

IN ſacris. Militantes in ſacris ſcrinijs. ⁊ eo-
rum parentes, vxores, liberi. coloni
adſcriptitij, ⁊ ſerui eorum ciuiliter ⁊ criminaliter corā
officiorum magiſtro ſunt conueniendi, ⁊ ſi in prouincia
conueniuntur, ſatiſdare non coguntur de iudicio ſiſti, licet immo

bilia, non poſſideāt, ſed eorū iuratorie cautioni committitur, ⁊ no
mine ſportularum nihil ſoluent, Nam executoribus agentiū in re
bus vnum ſolidum preſtabūt, ⁊ cum ingrediuntur iudiciū dicti
magiſtri, ſolidos ſoluant duos pro editiōe actorum notarijs di-
midiū ſolidū, ⁊ ſi litigāt̄ corā delegato, vel arbitro eidem nomi-
ne ſportularum, vnum ſolidum tantum preſtabūt, pro omnibus
vero alijs in iudicio agitādis, tertiū ſolidum tantū. Item ſi non
corā magiſtro, ſed corā alijs iudicibus maioribus ſuper annonis
ciuilibus tutela vel curatione, vel nunciatione noui operis conue
niantur, illos ſumptus faciēt in tali iudicio quos facere tenebant̄
corā magiſtro officiorū. Si vero cōueniant̄ corā prefecto, aut fiſci
patrono, aut vrbis prefecto, vel apud architectos illos ſumptus
preſtabūt nomine ſportularū, quos corā arbitris preſtare tenen
tur, ⁊ nō vltra. Et habent locū predicta ſiue per ſe, ſiue per procu
ratorem litigent, ⁊ ad dictas ſportulas tenentur cū proceſſus or
dinarie agitat̄ in ſcriptis, ſecus ſi extraor. ¶ Itē dictis militan-
tibus donec militent, ⁊ etiā depoſito officio priuilegia data ſunt
ſalua, ⁊ ob equalitatē in iudicijs obſeruandā priuilegia eis com-
petentia circa preſtationē ſportularum ad aduerſarios porrigū-
tur. ¶ Itē mutatione loci priuilegia eis cōceſſa non perdūt. h. d.
a Regulariter contra in §. ne autē. in auth. de iud.[a] In tex. ibi, pro
1 editione geſtorū. † Nota dari poſſe formam notarijs actorū per
legem, vt pro editiōe actorū nō debeāt aſſumere niſi certā quan-
titatem. In tex. ibi maiore quidē iudicio. Op. ꝙ non poterūt con
ueniri corā alio quā coram officiorū magiſtro, vt in prin. huius l.
Sic iſte ver. prin. cōtradicit, ⁊ ecōuerſo. Sol. dicit gl. in ver. eos. ꝙ
hic litigabāt ſponte coram alio quā coram magiſtro officiorum,
⁊ ſic non obſt. Vel aliter dicit gl. illa cauſa erat ſpecialiter deman
data iſtis iudicib. ⁊ ideo poſſunt cōueniri corā eis pro hac cauſa
2 tantū, ꝙ no. † qꝛ ſcdm hunc intellectū eſt caſus huius queſtionis.
Dicit ſtatutū ꝙ hoſpitale miſericordie nō poſſit agere nec cōue-
niri niſi ſub iudice porte ſancti Petri. Aliud ſtatutū dicit ꝙ iu-
dex porte eburnee ſolū habeat cognitionem a decem libris infra.
Modo q̄ro an hoſpitale poterit agere corā iudice porte eburnee
pro caſu a decē libris j. ⁊ hic eſt tex. ꝙ ſic, ⁊ illud ſtatutū diſponēs
ꝙ hoſpitale debeat agere vel conueniri coram iudice ſancti Pe.
habet locū in alijs cauſis, quarū cognitio nō eſt ſpecialiter alijs
b iudicibus demandata per formam legis vel ſtatuti.[b] ¶ In gl. ſu-
3 per verbo, diſpone ibi notarius. Iſtam glo. nota quod † ſi aliquis
vadat coram iudice, ⁊ dicit notario actorum, ſcribe ꝙ ego peto a
Titio decem, ⁊ ipſum peto mihi condemnari in eis, ꝙ nō dicitur
per hanc literā in ſcriptis libellū offerre, licet notarius hoc ſcri
bat, nec videtur procedere ordinario modo, ſed potius extra ordi
c nē ꝙ no. qꝛ tibi poſſet contingere de facto.[c] Item nota ex iſta glo.
4 † quod cum proceditur extra ordinem, iudex non poteſt accipere
d ſportulas.[d] ¶ † Itē no. ex gl. in verbo ſententia. ꝙ citatio appella
e tur ſententia interlocutoria.[e] Et hoc etiā probat tex. in prin. hu-
ius legis ibi, libellos ex ſentētia ⁊c. Et hec ſententia dari pōt par
te abſente, vt l. ſed ⁊ interpellatur. §. j. ff. de arb. Pro quo facit ꝙ
6 no. Inno. extra de proc. c. auditis. ¶ † Item no. ex hac eadē gl. ꝙ
quis poteſt citari per epiſtolam, ⁊ ita de conſuetudine obſer-
7 uatur. concor. d. l. ſed ⁊ interpellatur. ¶ † Vltimo nota ex ver. quo
niam equalitatem in iudicijs obſeruandam concor. l. fi. §. de fruc.
⁊ li. expen. ⁊ l. prouidendum. §. de poſtul. ⁊ j. de re mili. l. fi. cum ſi.
8 hic alle. in gl. † Et ideo priuilegium vni conceſſum circa preſtatio-
nem ſportularum ad alium extenditur, vt hic, ⁊ eodem modo in di
latione, vt l. petende. §. de in integ. reſtit.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Itē adde aliū caſum, puta in omnib. caſi. in quibus a
gitur extraordinarie, vt hic. Idem vbi iudicis officium implorat̄
ſecundum, in l. fi. §. de fruc. ⁊ litiū expen. Idē in cauſis ſummarijs
⁊ miſerabiliū perſonarū, ſecundum Bal. in l. generaliter de epiſ. ⁊
cle. Idem in pauperibus, qui nec ſportulas nec expenſas ſoluunt
no. gl. in c. ab omni. de vita ⁊ hone. cle. in c. ſtatutū, §. prouiſurꝰ. de
reſcriptis in vj. ⁊ in auth. de mand. prin. §. ſi quoq; tibi. Idē in cle
ricis cōuentus pro bonis eccleſie, qꝛ non ſoluūt ſportulas. tex. eſt
⁊ ibi no Bar. in l. licet de epi. ⁊ cle. Itē in c. poſt principiū ⁊ ibi co
ram delegato vel arbitro. Adde Bal. tenētē cōtrariū, ꝙ arbiter
nō recipit ſportulas, in auth. generaliter. §. fi. de epiſ. ⁊ cler. Idem
Bar. in l. fi. de prin. agen. in rebus. Adde l. fi. ⁊ ibi Bar. §. de iudi-
cijs, ⁊ Are. idem tenet in §. tripli. Inſti. de act. vbi Alle. Spe. in ti.
de arbitro. ad finem, ver. ſed nunquid arbiter. ¶ Item in ver. in
tex. ibi maiorem. in verbo, ſtatutum dicit. vide per Bal. in l. vnica.
§. ne autem de caducis tollen. Facit quod no. Bal. ⁊ Imo. in l. Ti
tie textores. in fi. de leg. j. ⁊ Barto. in l. j. de offi. prefecti vrbis, ⁊ in
l. quoties. §. per contrarium. ff. de admini. Adde text. in l. ne quic-
quam, in prin. de officio proconſul. Bar. in extrauaganti, in ver-
bo, non obſtantibus. Are. in d. l. Titie. ⁊ in l. quod in rerum. de
legatis primo.

b ALEX. ¶ Bal. expreſſe videt̄ tenere contrariū in l. executorem
de exe. rei iud. De quo vide que dixit Bar. in l. j. §. de offic. prefec.
vrb. in l. ij. in prin. de ver. obli. cōtra Bar. hoc etiam tenet Lud. in
l. j. in §. j. de noui ope. nunc. Et videtur tenere Imo. in l. Titie tex
tores. de leg. j. ⁊ ꝙ ibi dixit Bal. in l. j. §. vbi autē. de cad. tollen. Vi
de Bal. in l. qui poſthumos. ad fi. ⁊ in l. j. in iij. queſt. de officio pro
conſ. ⁊ Ang. in l. ſi vacantia. de bon. vacantibus circa medium, ⁊
in d. l. Titie, ⁊ Ang. in l. quod in rerum. §. ſi quis de leg. j. vide bar.
in conſilio ſuo. xlv. quod incipit, a domino Cyno, vbi loquitur
quando ſunt duo ſtatuta punientia de falſitate, vnum generale, ⁊
aliud ſpeciale, quid iuris?

c ALEX. ¶ Bal. in auth. offeratur. in fine. §. de lit. conteſt. ⁊ Ang.
in l. j. in prin. de edend. ⁊ ibi Bal. ⁊ Pau. de ca. De hoc etiam per
Bal. in auth. offeratur. Et ſic ex hoc apparet ꝙ ēt hodie oblatio
libelli in ſcriptis eſt de ſubſtantia, etiam reo non petente, quando
agitur iudicio ordinario. Vide ꝙ habetur per doc. in c. j. de libel.
obla. gl. in Cle. ſepe. in ver. neceſſario. de ver. ſig. Spe. in ti. de libel.
concep. §. nunc dicendum, in prin. ⁊ per legiſtas in d. auth. offera-
tur. per Bal. in l. ne quicquam, §. de plano. de offic. proconſ. ⁊ leg.
Et communis concluſio eſt, quod ſi reus nō petat offerri, ſufficiat
qualiſqualis petitio apud acta per notarium poſt. Adde text. in
c. preterea. de dila. ¶ Sed quid in criminalibus, an requiratur li
bellus? gl. videtur tenuiſſe quod non, in l. ſi quis ſe. §. de accuſ. que
dixit quod quis poteſt verbotenus accuſare, ⁊ ibi eam ſequitur
Bal. dicens quod non eſt neceſſe offerre libellum in ſcriptis, ſed
vide ibi latius per Sal. qui tenuit q̄d immo requiratur libellus.
Pro quo eſt gl. in §. ſcimus. in auth. de exhiben. reis, preterquam
in leuibus lege leuia. de accu. ¶ Nec ob. d. l. ſi quis ſe, quia ibi pro
cedebatur ad querelam, quo caſu non requiritur libellus dari in
ſcriptis. cap. qꝛ preſulatus. ij. queſtio. iiij. Caſus autem vbi hodie
libellus non requiritur in ſcriptis offerri, vide per Specu. in d. §.
nunc dicendum in prin. ⁊ per doc. in c. j. de libel. obla. Quid in ex
ceptione rei, an ſit in ſcriptis danda, cum dicatur rei libellus, vi-
de Bar. tenentem quod ſic, in l. j. de excep. Quid quando implora
tur iudicis officium, an debeat dari libellus. vide Bar. in l. de ſub
merſis, ⁊ cum Bar. tranſit Ro. in l. j. de arbi.

d ALEX. ¶ Et de hoc dic vt no. per Bal. in l. generaliter. §. de e-
piſco. ⁊ cler. quod in cauſis ſummarijs non ſoluuntur ſportule. Et
ad hoc adde Bal. in l. fi. §. de fruc. ⁊ lit. expen.

e ¶ Interlocutoria. Adde quod citatio habet duo extrema. ſcilicet
interlocutoriam de citando, id eſt commiſſionem, ⁊ per ipſam cita
tionem, id eſt actum nuncij, ⁊ relationem. Bar. in l. j. §. nunciatio.
ver. querit Iac. de Aretio. ff. de oper. noui nunc. ⁊ Io. And. in c.
Ro. de foro competent. ⁊ Fel. in cap. gratum. de offic. delegat. Ol
dra. in conſilio xcviij.

LEX XIII.

3 ☞ Iudex qui ſcripſit omnia acta coram ſe facta ex ipſis pronun
ciare poteſt, ⁊ ſententia valet.
4 Subrogatus loco alterius ſuccedit in ordinem ſubrogati.

COmperimus. Hic ponitur quomodo ad-
iutores ſcriniorum, qui ap-
pellantur adiutores queſtoris ex iuris diſpoſitione non
poterant eſſe niſi xij. in ſcrinio ſacre memorie, hoc eſt in ſcrinio re
giſtri, in ſcrinijs vero ſacrarum epiſtolarum, ⁊ libellorum conuen
tionalium que ſunt ſcrinia inferiora, ſolum vij. coadiutores ſcri-
niorum dictorum eſſe poterant. Poſtea propter impunitatem
quorundam, talis numerus diſturbatus fuit, ⁊ multi ſuperaddi-
ti fuerunt. Et ideo ſtatuit imperator quod non faciendo preiudi-
cium illis, qui nunc ſunt quod nulli alij poſſint eligi in hoc nume-
ro coadiutorum durante numero ſupra dicto qui per legem ſta-
tutus fuerat. ¶ Secundo dicit quod ſi aliquis de dictis coadiu
toribus ad latrunculenſe officium fuerit vocatus, aut etiam fue-
rit dimiſſus in numero ſcriniariorum, cum primo eſſet coadiutor
quod poteſt in locum ſui alium ſubrogare, dum tamen libellum
offerat viri viro illuſtri ſignificando perſonam illius quem ſubro
gari vult, ⁊ tempus, ⁊ dictus ſubrogandus ordinari debet pro tā
to tempore, pro quanto libellus fuit porrectus illuſtri. ¶ Ter-
tio dicit, quod adiutor qui alium ſubrogari in ſuum locum petit,
ſi erat prior in ordine adiutor, ⁊ ſimiliter ſubrogatus erit prior,
licet ille ſubrogatus fuerit de numero memorabilium inferioris
ordinis. ¶ Quarto dicit, quod hoc in alijs officijs obſeruatur.
hoc dicit vſque ad finem. ¶ In textu ibi, modo vt examinentur.
1 ¶ † Nota ex hac litera quod ſi per formam alicuius ſtatuti, nu-
merus officialium reducitur ad minorem numerum, puta cum
eſſent decem, reducitur ad numerum quinque, quod talis redu-
ctio nullum generat preiudicium in illis officialibus, qui erant
electi tēpore reductionis. preiudicabit ergo tantū noue electiōi
officio

1 officiorum. ¶ In tex. qui prior in adiutoribus. ¶ † Not. hic qd
ille, qui erat ſcriniarius, ſi fuit electus coadiutor ſcriniariorū, po
teſt amboꝰ iſtis officiis fungi. Et ſic eſt optimū argu. qd capita
neus poſſit ſimul ⁊ ſemel deputare alium ad officium iudicis ma-
leficiorum, ⁊ ad officium notariatus. Nec ob. quod quis non po-
teſt fungi duplici officio, vt ſ. eo. l. hac parte. quia hoc eſt verum,
cum officia ſint protinus diuerſa, ſecus quando officia non erāt
diuerſa, ſed circa idem tendebant. Pro quo vide quod dixi ſ. de
ſacr. ſanc. eccle. l. iubemus. §. ſane. ⁊ hoc fuit hic de mente gl. ſuper
3 verſ. meruit. ¶ † Et ſic facit, quod ſi iudex, qui erat tabellio[a], ſcri-
a pſit omnia acta coram ſe facta, quod ex ipſis pronunciare poteſt,
⁊ ſententia lata valet, nec impeditur hic fungi duplici officio, qꝛ
circa idem tendunt. Pro quo facit j. qui mi. non poſ. l. his quidē.
4 ⁊ extra de conſue. c. ij. de preben. c. cum ſingula. lib. vj. ¶ † Ulti-
mo no. quod ſubrogatus in locum alterius, ſuccedit in ordinem,
b quem tenebat ille, in cuius locum ſubrogatio facta eſt.[b]

ADDITIONES.

a ¶ Iudex qui erat tabellio. vide gl. ⁊ Sal. in l. iubemꝰ. §. his quo-
que. ſ. de ſac. ſanct. eccle. Alb. de Roſa. in l. ⁊ ſi cum. ff. de euict.
b ALEX. ¶ Uide que dixi ſ. de iur. fiſci. l. ij. iuxta fi. Adde etiam
quod no. bar. in l. iubemus. §. ſane. el. j. de ſac. ſanct. eccle. in ver. ve
nio ad tertiā partem. quod no. Bar. in l. ex ſentētia. ff. de teſt. tut.
vbi dicit an notarius poſſit eſſe rogatus de cōmiſſione ſibi facta
a iudice ⁊ adde q̄ dixit Bar. in ſua diſputatione, iudex maleficio
rum. Sed an qū poteſt eſſe iudex ⁊ notarius, debeat habere ſala-
rium duplicatū, vide do. Paul. de Caſt. in l. qui duobus. de cōdi. ⁊
demon. ⁊ ibi vide Bal. dicentē de collaterali exercente ſuū officiū
⁊ officiū alterius, an debeat habere ſalariū duplicatū, ⁊ Bal. in j.
conſtit. ſ. in §. ratioqꝫ. ⁊ vide qd not. Ang. de duobus officiis vni
tis, an debeat vnū ſalariū, in aut. vt determi. ſit nu. cleri. ⁊ in aut. vt
iudi. ſine quo. ſuffr. an quis poſſit officio pluriū fungi, vide Iaco.
de bel. in d. §. ideoqꝫ. per bar. in l. ij. de ſtip. ſeruorū. ⁊ in l. ſi. de col-
legiis illici. ver. quero, an quis poſſit in duobus, vbi ponit, an qs
poſſit eſſe de diuerſis collegiis. de quo. ſ. de colleg. catho. lib. xj. ⁊
de materia in c. quod ꝓpter. de ele. per Inn. ⁊ bal. in auth. niſi. bre
uiores. ſ. de ſent. Bal. poſt Iac. de Aret. in d. l. qui duobꝰ. ꝑ illum
tex. ⁊ in l. binos. ſ. de aduo. diuer. iud. ⁊ in l. ſi ad ſcribatū. ſ. de ap-
pel. ⁊ Ioā. And. in c. cū olim. de re iudi. ⁊ text. in l. duorū. de oper.
pub. An gerēs officiū alterius, vel ſubrogatus, gaudeat eiſdem
priuilegiis, quibus ille qui eum ſubrogauit, ⁊ quā poteſtatē ha-
beat vide Bartol. in l. filius. ff. de leg. ⁊ in l. j. §. hi quibus. de leg. iij.

LEX XIIII.

Hac lege. Adiutores cū conueniuntur ſine ſcri-
ptis, eorum nomen voce ſola ſufficiat
demonſtrari, alias in ſcriptis tam in actis, quam in ſen-
tenti ademonſtrandum eſt. Item ſi adiutores commeatu accepto
ſe abſentauerint, durante abſentie tempore integrum debent ha-
bere ſalarium, ſicut ſi preſentes eſſent. Item nullus in locum vo-
cantis coadiutoris debet inſtitui, quouſque plenus eſt numerꝰ,
1 per l. ſtatutus. h. d. ¶ Item tex. ibi, deſignatū. ¶ † Nota cū agi-
tur contra aliquem ſine ſcriptis, nudo verbo, nomen eius ſufficit
deſignari. alias in ſcriptis deſignandum eſt. pro quo facit l. libel-
lorum. ſ. de accuſat. ⁊ inſcript. In text. ibi, aut emolumentorum.
2 ¶ † Not. quod ſi ciuitas Peruſij conceſſit alicui ſuo ſtipēdiario
licentiam, vt iret in Alemaniā, vel vt iret ad bellandum, ⁊ ſtaret
abſens certo tempore, quod toto illo tempore, debet habere ſti-
pendium, ſicut ſi principaliter ſeruiret, ⁊ eo modo ſi concederetur
a licentia poteſtati, vel capitaneo, vt hic[a]. ¶ Et hoc inducit glo. in
3 arg. ad queſtionem de clerico, qui toto tempore abſentie debet
habere prebendam, ſi fuit abſens de licentia Pape.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Adde Bal. in l. ſi ea. de cond. inſer. ⁊ gloſ. in l. deſerto
rem. §. ſi ad diem. ff. de re mili. Roma. in litera S. nota xxx. Alex.

LEX XV.

Certe. Primo facit mentionem de lege circa adiu-
tores. Statuta, que diſponebant, quod nul-
lus de numero adiutorū, qui nunc ſunt, diminui debeat,
licet ſint vltra numerum, vt ſ. eodem. l. cōperimus. nec eſſet alius
ſubrogandus, niſi adiutor ſubrogari petens ad latrunculenſe of-
ficium, vel ad locum ſecundorum ſcriniariorū cōuolauerit. ¶ Se
cundo dicit quod ſubrogatus tenebit locum vltimi adiutoris, ſi
adiutor cui fuit ſubrogatus, erat ſimiliter vltimus, non obſtāte,
quod talis ſubrogatꝰ. erat de primo numero ſcriniariorū. ¶ Ter
tio facit mentionem de quadā pragmatica ſanctione per quā erat
prouiſum vt nō ſolū in caſibus predictis vbi adiutor vocabatur
ad latrūculenſe officiū, vel ad officium ſecundorū ſcriniariorum,
ſed etiā vbi per caſum fortuitū expediebatur ſeruire, in ſui locū
poterat ſubrogare alium. ¶ Quarto corrigit hāc pragmaticam
ſanctionem ſtatuēs, qd in predictis duobus caſibus tantū adiu-
tor poſſit petere aliū in ſuo loco ſubrogari. Quinto mādat, quod
xij. tantum adiutores ſint in ſcrinio ſacre memorie, id eſt, regiſtri,
ſeptem vero in aliis duobus ſcriniis libellorū, ⁊ epiſtolarū. ¶ Ul
1 timo † qd nullus vltra numerū poſſit addi, confirmādo certa capi
tula. h. d. vſque in finē. In tex. ibi, circa fin. ibi, ſi mutatione. eſt op
timum argumen. qd ſi ſtatutum dicit, quod per nullū caſum for-
tuitū poſſint priores mutari, quod vigore eiuſdem ſtatuti, intelli
gitur prohibitum, ne poſſit numerus priorum augeri. Nam ex
quo prohibita eſt mutatio multo magis prohibita eſt additio.

De agentibus in rebus. Rubr. XX.

1 ¶ Ad euidentiam † premitte, quod agentes in rebus ſunt illi, de
quibus ſit mentio per gl. j. de curioſis. l. ij. Prepoſiti agentiū, de
quibus ſit mentio j. tit. proxi. ſunt illi, qui preſunt dictis agenti-
bus, ⁊ Principes agentium, de quibus ſit mentio j. tit. ij. ſunt illi
qui palmam laborum emeriti per lapſum xxv. annor. per princi-
pem poſtea quieti traditi ſunt, vt j. tit. ij. l. j. ⁊ iiij.

LEX I.

Nullus. Nullus de numero agētiū in rebus in
locum mortui per pecuniā poteſt eua
dere, ſed in locum eius, debet ille ſuccedere, qui in gra
du poſt eum, erat proximus, ⁊ dignus labore. h. d.

LEX II.

Nulli. Agēs in rebus, deponēdus, vel eximēdus de
libro agentiū, non eſt per aliquem iudicem, ad
cuius officium nō ſpectat cognitio contra eundem. h. d.

LEX III.

Matriculam. Matricula agētium in rebus
non debet eſſe, niſi xlviij. quorū
quilibet preeſt ducentis. Circitores debent eſſe trecēti, ⁊
equites quadringēti quinquaginta. ¶ Item ſi quis de numero
ducentorum deceſſerit, heres eius ex teſtamento vel ab inteſtato
totum ſalarium percipit, ⁊ per hoc nullus alius in locum eius ſu
brogandus eſt per illud tēpus, quo defuncti officium durare de-
bet, ne duobus ſalariis reſpublica fatigetur. Item nullus, qui nō
eſt ſcriptus in matricula predictorum regiſtrata in memorialib.
Principis ſalarium vel premiū habebit h. d. In tex. ibi, eius fru
1 ctum ſucceſſores. † Nota qd officiali decedente, ſucceſſor eius dꝫ
habere ſalarium totius tēporis, vt hic, ⁊ ſ. de dome. l. ſi. In text.
2 ibi, qua cauſa. † Nota diligēter, qd vbicunqꝫ heres officialis mor
tui, debet habere ſalarium totius temporis, nūquam in locū offi-
cialis mortui debet alius ſubrogari, ne reſpublica duobus ſala
3 riis fatigetur. In tex. ibi, diuali probatoria. ¶ † No. iſtū tex. per
quem patet, qd ad probādum quem eſſe officialē communis, ꝓba
tur per matriculam regiſtri, in qua regiſtrata ſunt omnia nomi-
4 na officialiū. ¶ Secūdo not. † hic caſum expreſſum, qd ſi officia-
lis nō reperitur in originali regiſtro, vbi regiſtrātur omnia nomi
na officialium, quod non debet habere ſalarium, nec potitur pri
uilegio. Tex. eſt expreſſus in cōtrarium in l. ſcriniarios. ſ. de teſt.
mil. vbi patet, quod notarius militum, licet ſit in matricula, non
tamen ex hoc dicitur miles, ⁊ idem voluit. Io. And. in tit. de inſtr.
edi. §. reſtat. verſi. ⁊ ſcias. vbi dixit, quod quis non probatur ta-
bellio eo ipſo, quod ſit deſcriptus in matricula notariorum.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Et idem dicit Bal. in l. ſi cum dies. §. ſi arbiter. ff. de
arbi. nec ſcholaris, qui nō intrat, quāuis ſit in matricula, niſi ſit
profectꝰ, qui ſtudet in camera, nō gaudet ꝑuilegio ſcholariū. Fa
teor tū, qd matricula conſtituit eū in quaſi poſſeſſione, ⁊ facit pre
ſumptionem, qd ſit de tali arte, ⁊ officio, que reiicit onus probādi
in aduerſarū, argumē. l. circa. de ꝓba. ⁊ ita dixit bal. in d. l. ſcrinia-
rios. Et qd in dubio preſumat pro matricula. eſt text. ⁊ no. Bar.
in l. petitionē. ſ. de aduoca. diuer. iud. ⁊ ibi bal. ⁊ Bal. i l. iij. de ſent.
tit. generali. Facit l. eos. de offic. magiſt. mil. ⁊ idē bal. i l. barbariꝰ.
per l. ex eo. de teſt. mili. faciunt not. per eū in l. ignorat. ſ. de accuſa.
Roma. in l. illa. de verb. obl. Et iura in contrariū allegata dicūt,
quod matricula non facit aliquē notariū, ſed bene facit preſumi,
vt predixi per predicta. argum. eius qd dicitur, de confeſſione ex-
traiudiciali, que nō inducit obligationem, ſed probationē, vt in l.
publia. ff. depoſi. Uide ad ꝑdicta dom. Anto. in tit. de inſtru. vbi
diſtinguit, an ſiat matricula de his, q fuerūt facti notarij, aut de
his qui ſiūt, vt primo caſu preſumatur notarius, ſcdo probet eū
notarium, ⁊ quāto tēpore perdatur ius matricule, tu vide i d. l. ex
eo. ⁊ in auth. habita. ꝑ bal. in tex. i l. ſi. de aduoca. diuer. iudi. ⁊ bar.
in l. per hāc. eo. tit. de quo per Angel. in cōſ. vniuerſitatis noſtre